

Phật giáo Việt Nam đẹp từ hòa bình và đạo lý dân tộc

ISSN: 2734-9195

14:25 03/05/2025

Đạo Phật chính là đạo của hòa bình – một con đường tâm linh đưa con người đến với sự giải thoát và hòa hợp.

Tác giả: **Thích Quảng An**

Hòa bình đẹp lắm! Đó không chỉ là một lời cảm thán, mà còn là niềm khát khao cháy bỏng của nhân loại qua muôn đời lịch sử. Trong những giá trị thiêng liêng nhất mà con người hướng tới, hòa bình luôn là nền tảng cho sự sống, phát triển và hạnh phúc. Không một nền văn minh nào có thể tồn tại nếu thiếu vắng hòa bình. Và cũng không một trái tim nhân loại nào không rung động trước vẻ đẹp an lành của một thế giới không tiếng súng, không hận thù.

Trong dòng chảy ấy, đạo Phật với tinh thần từ bi, vô ngã, trí tuệ đã hiện hữu như một ánh sáng của hòa bình, không chỉ chuyển hóa tâm linh con người mà còn góp phần kiến tạo một xã hội lành mạnh, hài hòa. Riêng tại Việt Nam, Phật giáo không chỉ là tôn giáo lớn mà còn là dòng chảy văn hóa – lịch sử thấm đẫm tinh thần hộ quốc an dân, đồng hành cùng dân tộc qua bao thăng trầm.

Trước hết, chúng ta phải khẳng định: hòa bình là vẻ đẹp thiêng liêng và cao quý nhất mà con người có thể cảm nhận và gìn giữ. Hòa bình không đơn thuần là sự vắng mặt của chiến tranh, mà còn là trạng thái tâm hồn an ổn, là sự hài hòa giữa con người với nhau và giữa con người với thiên nhiên.

Khi có hòa bình, con người mới có thể sống, yêu thương, sáng tạo và phát triển toàn diện. Không có hòa bình, mọi giá trị đạo đức, tri thức, văn hóa đều trở nên mong manh. Nhìn vào những cuộc chiến tranh tàn khốc trong lịch sử nhân loại, ta càng thấy rõ cái giá phải trả khi hòa bình bị đánh mất. Chính vì thế, hòa bình không chỉ đẹp, mà còn vô giá, là mục tiêu cao cả của mọi học thuyết tiến bộ, mọi tôn giáo chân chính.

Hình ảnh chỉ mang tính chất minh họa. Ảnh sưu tầm.

Đạo Phật chính là đạo của hòa bình – một con đường tâm linh đưa con người đến với sự giải thoát và hòa hợp. Đức Phật Thích Ca Mâu Ni không kêu gọi chiến đấu, chinh phục kẻ khác, mà dạy con người phải chinh phục chính mình. Giáo lý của Phật dựa trên nền tảng từ bi, trí tuệ, vô sân hận.

Trong Kinh Pháp Cú, Ngài dạy: *“Lấy hận thù diệt hận thù, hận thù không thể dập tắt hận thù, chỉ có tình thương mới diệt được hận thù – đó là quy luật muôn đời.”* Người con Phật sống trong tinh thần tôn trọng sự sống, không tranh giành, tránh làm tổn hại. Đạo Phật không phân biệt giai cấp, chủng tộc hay quốc gia, mà nhìn mọi chúng sinh bằng ánh mắt bình đẳng và thương yêu. Từ đó, Phật giáo không chỉ dừng lại ở sự tu hành cá nhân, mà còn lan tỏa tinh thần hòa bình đến cộng đồng, đến xã hội và thế giới.

Phật giáo Việt Nam là minh chứng sống động cho một đạo Phật nhập thế – luôn gắn bó sâu sắc với vận mệnh dân tộc, lấy sự an dân làm lý tưởng phụng sự. Từ thuở dựng nước, các vị thiền sư như Khuông Việt, Vạn Hạnh không chỉ là bậc chân tu mà còn là nhà cố vấn chính trị, văn hóa cho các triều đại. Thiền sư Vạn Hạnh đã góp công lớn trong việc đưa Lý Công Uẩn lên ngôi, mở ra thời đại Lý – một giai đoạn hoàng kim của Phật giáo.

Đến thời Trần, vua Trần Nhân Tông sau khi lãnh đạo quân dân hai lần đánh thắng giặc Nguyên Mông, đã xuất gia tu hành, sáng lập Thiền phái Trúc Lâm – một dòng thiền mang đậm tinh thần yêu nước, an dân.

Trong suốt chiều dài lịch sử, Phật giáo Việt Nam không đứng ngoài biến cố dân tộc, mà luôn sát cánh với nhân dân trong cả thời bình lẫn thời loạn.

Ngày nay, Giáo hội Phật giáo Việt Nam tiếp tục truyền thống đó qua các hoạt động từ thiện xã hội, giáo dục đạo đức, bảo vệ môi trường, lan tỏa tinh thần sống chính niệm và yêu thương. Những đóng góp ấy không chỉ là hành động tôn giáo, mà còn là biểu hiện cụ thể của trách nhiệm công dân, của một đạo Phật vì con người, vì đất nước.

Tóm lại, hòa bình là vẻ đẹp thiêng liêng mà đạo Phật đã và đang nâng niu gìn giữ bằng giáo lý từ bi và hành động cụ thể trong đời sống. Phật giáo không chỉ nói về hòa bình, mà sống với hòa bình, gieo mầm hòa bình trong từng cá nhân và cộng đồng.

Đặc biệt, tại Việt Nam, Phật giáo không bao giờ là một tôn giáo tách biệt, mà luôn là một phần máu thịt của dân tộc, cùng chung chí hướng hộ quốc an dân, gìn giữ hòa bình và xây dựng một xã hội tốt đẹp hơn. Đó chính là lý do vì sao Phật giáo vẫn luôn bền vững trong lòng dân tộc và nhân loại.

Tác giả: **Thích Quảng An**

Ghi chú: Bài viết được lấy cảm hứng từ chuỗi sự kiện lớn trong tháng Vesak 2025, cảm tác từ câu “hòa bình đẹp lắm”.